

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ПРОДОВОЛСТВИЕТО

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ, АПРОБАЦИЯ И
СЕМЕКОНТРОЛ**

Б Ю Л Е Т И Н

**РЕЗУЛТАТИ ОТ СОРТОИЗПИТВАНЕТО НА ПРИЗНАТИ ЗА
ВПИСВАНЕ В СПИСЪК "Б" СОРТОВЕ ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ**

ЗА 2007 година

Бюлетинът се издава на основание чл.25. ал.1 от Закона за посевния и посадъчен материал и съдържа:

/// Кратка характеристика на морфологичните, биологичните, стопанските и технологичните качества на сортовете земеделски култури, признати от Експертните комисии и **утвърдени със заповед на министъра на земеделието и продоволствието за периода 2007 год. за вписване в списък “А” на Официалната сортова листа на страната.**

Сортовете са предложени на основание проведените експертизи в Териториалните звена и опитните полета в системата на Главната дирекция “Сортоизпитване” и частните пунктове за изпитване, съгласно чл.18 ал. 1, 2 и 3 от ЗППМ.

В бюлетина са включени сортове, утвърдени със ЗАПОВЕДИ на МЗП, които са издадени на основание разпоредбите на Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и въз основа на решенията от проведените заседания на експертните комисии съгласно чл. 20 от ЗППМ.

• **Списък “А” на сортовата листа включва сортове от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, картофи, тютюн и овощни растения**, които са различни, хомогенни и стабилни и отговарят на изискванията за биологични и стопански качества за почвено-климатичните условия на Република България.

• **Списък “Б” на сортовата листа се вписват сортове от декоративни, медицински и ароматни растения**, които трябва да са различни, хомогенни и стабилни и не се изпитват за биологични и стопански качества за почвено-климатичните условия на Република България, и **сортове от зеленчукови култури и лоза**, които трябва да са различни, хомогенни и стабилни; по преценка на заявителя (селекционера) на сорта могат да се извършат изпитвания за биологични и стопански качества за почвено-климатичните условия на Република България.

Посевният и посадъчният материал от тези сортове може да бъде предлаган на пазара в страната.

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ,
АПРОБАЦИЯ И СЕМЕКОНТРОЛ - И А С А С**

1113 София
бул.”Цариградско шосе” № 125, блок 1
За контакти: тел.:870 34 93; тел./ факс 713 635

**EXECUTIVE AGENCY FOR VARIETY TESTING,
FIELD INSPECTION AND SEED CONTROL**

125 “Tsarigradsko shose” Blvd., block 1
1113 Sofia, Bulgaria
tel. ++ 359 2 870 34 93; tel./ fax ++ 359 2 713 635

СЪДЪРЖАНИЕ:

ЛУК	Стр.
1. Vaquero	4
ДИНИ	
1. Trophy	4
2. Crimson Tide	5
3. Romanza	5
ПЪПЕШИ	
1. Конкурент	6
ТИКВИЧКИ	
1. Piyata	6
МОРКОВИ	
1. Champion	7
ДОМАТИ	
Полиетиленови оранжерии	
1. Парис	8
Средноранно полско производство - консервна промишленост	
1. Chibli	8
ГРАДИНСКИ ФАСУЛ	
1. Gina	9
ГРАДИНСКИ ГРАХ	
1. Volero	10
СПАНАК	
1. Meridien	10

ЛУК *Allium cepa* L.

Vaquero

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от Nunza BV, Холандия.

ОПИСАНИЕ: Листа е със среден диаметър, восъчен налеп и средно зелено оцветен. Луковицата е средна до голяма и закръглена. Месото е бяло, а сухата люспа е медножълта. Съдържанието на сухо вещество е ниско. Луковицата се формира при дълъг ден.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2005 г.

Лъжливото стъбло е с дължина до 7 - 8 см и дебелина 1.7 - 2 см.

Листата са изправени, зелени със слаб до среден восъчен налеп.

Средната маса на луковицата е 150 - 240 г, при 73 - 136 г за стандарта Венец. Луковицата е с кръгла до слабо удължена форма. Покривните люспи са 2 - 3 на брой, от тях здрави са 1 - 2 жълтокафяви до бакъреночервени. Вегетативните пъпки са 1 - 3 броя. Не се наблюдава раздвояване и деформация на луковиците. Дебелината на шийката е 0.7 см.

Стандартният добив от луковици е 4.6 - 5.8 т/дка, при 1.9 - 4 т/дка за стандарта Венец.

ДИНИ *Citrullus Lanatus* (Thunb.) Matsum. Et Nakai

Trophy

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от Nunza BV, Холандия.

ОПИСАНИЕ: Растенията са със среден до силен растеж. Листната петура е средна до голяма, силно наделена и средно зелено оцветена. Плода е средно голям, формата в надлъжен разрез е кръгла, цвета при зрелост кремав. Формата в основната и върхната част на плода е плоска. Ивиците по плода са широки, тъмно сивозелени. Восъчния налеп на плода е среден. Цвета на месото е средно до тъмно червено. Семето е кафяво, с малък до среден размер. Стопанската зрелост настъпва рано. Хибридът е устойчив на *Fusarium oxysporum* f. sp. *niveum* race 0 и *Fusarium oxysporum* f. sp. *niveum* race 1.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2005 г.

Дължината на главното стъбло е 2.75 - 3.30 м, с две и повече разклонения.

Плодовете са едри, средната маса е 4860 - 5170 г, с кръгла до плоскокръгла форма и гладка повърхност. Дебелината на кората е 1 - 1.7 см. Консистенцията на месестата част е нежна, сочна и вкусна.

При поливни условия са получени 3.7 – 6.8 т/дка стандартен добив, при 3.1 – 4.8 т/дка за стандарта Sugar baby и 4 – 6.4 т/дка за Crimson. При неполивни условия са получени 5 т/дка, при 4 т/дка за двата стандарта.

Сухото вещество е 9.4 %, при 8.6 % за Sugar baby и 10.34 % за стандарта Crimson. Захарите са 3.96 %, при 5.25 % за стандарта Sugar baby и 4.07 % за Crimson.

Crimson Tide

ПРОИЗХОД: Хибридът е на фирма Syngenta Seeds BV, Холандия.

ОПИСАНИЕ: Растежа на растението е силен, листната петура голяма. Плода е дълъг до много дълъг, широк, с елиптична форма в надлъжен пререз. Основното оцветяване в зрелост е кремаво. Ивиците по плода са средни до широки, тъмно зелени. Цвета на месото е среден до тъмно червен. Семето е средно голямо, кафяво оцветено. Хибридът е устойчив на *Fusarium oxysporum* f. sp. *niveum* race 0, *Fusarium oxysporum* f. sp. *niveum* race 1 и *Colletotrichum lagenarium*.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2006 г.

Стъблото е с дължина 2.20 – 3.30 м и повече от две разклонения.

Средната маса на плода е 4350 г, с цилиндрична форма, на дялове. Дебелината на кората е 1.1 – 1.5 см с восьчен налеп. Месестата част е розовочервена на цвят, нежна и много вкусна.

По ранозрелост превъзхожда стандартите Sugar baby и Crimson.

Стандартния добив варира от 3.9 – 5.7 т/дка, при 2.7 – 4 т/дка за стандарта Sugar baby и 3.8 – 4.5 т/дка за Crimson.

Сухото вещество е 6.04 %, при 6.78 % за Sugar baby и 7.5 % за стандарта Crimson, а захарите – 4.04 %, при 4.76 % за Sugar baby и 4.86 % за Crimson.

Romanza

ПРОИЗХОД: Хибридът е на фирма Syngenta Seeds BV, Холандия.

ОПИСАНИЕ: Хибридът е диплоиден. Растението е със средна дължина на главното стъбло и пълзящ тип на растеж. Листната петура е дълга и средно широка, средно до силно наделена. Формата на плода в надлъжен пререз е кръгла. Ивиците са средно широки, тъмно зелени. Цвета на месото е червен. Стопанската зрялост настъпва средно рано.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2006 г.

Стъблото е с дължина 2.4 – 2.6 м, с повече от две разклонения със средно зелени листа.

Средната маса на плода е 4000 г, с широкоелиптична форма. Дебелината на кората е 0.9 – 1.5 см с восьчен налеп.

Месестата част е червена на цвят, с нежна консистенция.

По стандартен добив превъзхожда стандартните сортове Sugar baby и Crimson – 3.8 – 5 т/дка, при 2.8 – 4 т/дка и 3.8 – 4.5 т/дка.

Сухото вещество е 8.54 %, при 6.78 % за стандарта Sugar baby и 7.50 % Crimson, а захарите 4.85 %, при 4.76 % за Sugar baby и 4.86 % за Crimson.

ПЪПЕШ **Cucumis melo L.**

Конкурент

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от „Униагро“ ООД, автор на хибрида е Ганка М. Ангелова и Тодор Н. Николов.

ОПИСАНИЕ: Броя на възлите по главното стъбло е среден. Листната петура е средна до голяма, тъмно зелена на цвят. Плода е средно голям, в надлъжен пререз формата е елиптична, а цвета на кората по време на зрялост е жълто зелен. Формата на плода в основата и на върха е закръглена, браздите са плитки и средно широки. Основното оцветяване на сърцевината /месото/ е оранжево. Семената са средно големи, а цвета им е слонова кост. Цъфтежът и узряването настъпват рано.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2005 - 2006 г.

Дължината на стъблото е 1.25 – 1.84 м, с повече от две разклонения.

Средната маса на плода е 2000 г, кората е мрежовидна, жълто оцветена. Дебелината на месестата част е 3.6 – 6.4 см. Консистенцията е нежна, сочна, с типичен аромат.

Веgetационния период в Павликени е 87 дни, при 82 дни за стандарта Хибрид 1, в Ново село – 152 дни, при 157 дни за стандарта и в Петрич – 111 дни, при 114 дни за Хибрид 1.

Стандартния добив е 2.8 – 4.9 т/дка, при 1.7 – 4.1 т/дка за стандартния сорт Хибрид 1.

По сухо вещество и захари превъзхожда стандартния сорт съответно – 6.83 % сухо вещество, при 6.65 % за Хибрид 1, 2.46 % захари, при 2.34 % за стандарта.

ТИКВИЧКИ **Cucurbita pepo L.**

Piyata

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от May Seed Co. Ltd, Турция.

ОПИСАНИЕ: Растението е с храстовиден хабитус. Листната петура е средна до голяма. Младия плод е средно голям до голям, с изтъненоелиптична форма, светло до средно зелен. Общата форма на плода е цилиндрична. Кората е

зелена, с много слабо до слабо изпъкнали ребра. Основния цвят на кората на зрелия плод е жълт, а на месото кремав. Структурата на месото не е влакнеста. Семето е средно по размер и с елиптична форма.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2005 – 2006 г.

Средната маса на плода е 250 – 320 г. Консистенцията на месестата част е плътна и сочна.

По стандартен добив превъзхожда стандарта Изобилна – 4.1 – 10.3 т/дка, при 4 – 9.1 т/дка за стандарта.

Сухото вещество е 5.37 % - 5.56 %, при 5.46 % - 5.54 % за Изобилна.

МОРКОВИ **Daucus carota L.**

Champion

ПРОИЗХОД: Хибридът е на фирма Syngenta Seeds BV, Холандия.

ОПИСАНИЕ: Листата са изправени до полуизправени, средно дълги, с финна до средна наделеност и средно плътни до плътни. Розетката е тясна до средно широка. Кореноплода е среден до дълъг, формата на челото е закръглена до конична, върха е тъп. Повърхността и сърцевината са оранжеви. Зрелостта настъпва рано до средно рано. Хибридът е устойчив на *Alternaria dauci*.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2006 г.

Средната маса на кореноплода е 100 г, с дължина 16.5 – 17.7 см и диаметър 2.6 – 4 см.

Сърцевината заема около 20 % от кореноплода. Консистенцията е нежна.

Не са наблюдавани деформации и напукване на кореноплода.

Хибридът превъзхожда по стандартен добив кореноплоди стандарта Нантски в два пукта по сортоизпитване Пловдив и Негован /104.37 – 102.71 %/. Стандартния добив е 3.4 – 5.7 т/дка, при 3.2 – 6.3 т/дка за стандарта.

Сухото вещество е 12.1 %, при 14.18 % за Нантски, захарите са 6.6 %, при 6.56 % за стандарта, а каротина 21.25 mg/ %, при 21.1 mg/ % за Нантски.

ДОМАТИ
Lycopersicon esculentum Mill.
Полиетиленови оранжерии

Парис

ПРОИЗХОД: Хибридът е на фирма „Геосемселект“ ООД. Автори са Христо Атанасов Георгиев и Чавдар Христов Георгиев.

ОПИСАНИЕ: Растението е с детерминантен тип на развитие, с много на брой съцветия по главното стъбло. Съцветието е просто. Плода е среден до голям, формата в надлъжен пререз е плоско кръгла, а в напречен - кръгла. Перикарпа е среден до дебел, камерите са 4 - 6 броя. Наблюдава се средно голям зелен пръстен преди зрялост. Плода е средно твърд до твърд, с червен цвят при зрялост. Месото също е червено. Плода е със средна до дълга съхраняемост. Цъфтежа и узряването настъпват рано до средно рано.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2004 - 2005 г.

Средната маса на един плод е 120 - 170 г, а дебелината на перикарпа е 9 мм. Плода е без кухини, със средно груба кожица и водниста консистенция.

От хибрида са получени 7.8 - 9.8 т/дка стандартен добив, при 7.9 - 10.7 т/дка за стандартния хибрид Балкан.

Съдържанието на сухо вещество е 5.78 - 6.14 %, при 5.95 - 6.78 % за Балкан, на захари - 2.48 - 2.86 %, при 2.52 - 3.63 % за стандарта и на киселини - 0.38 - 0.54 %, при 0.42 - 0.73 % за Балкан.

Средноранно полско производство - консервна промишленост

Chibli

ПРОИЗХОД: Хибридът е на фирма Syngenta Seeds BV, Холандия.

ОПИСАНИЕ: Растението е с детерминантен тип на развитие. Плода е със среден до голям размер, формата в надлъжен пререз е правоъгълна, а в напречен - кръгла. Перикарпа е дебел, а камерите са 3 - 4 броя. Цвета на плода при зрелост и на месото е червен. Плодовете узряват рано до средно рано. Устойчив е на *Meloidogyne incognita* (нематода), *Verticillium race 0*, *Fusarium oxysporum f.sp. lycopersici race 0* и *Fusarium oxysporum f.sp. lycopersici race 1*. Чувствителен е на *Cladosporium fulvum race 0*, *Cladosporium fulvum group A*, *Cladosporium fulvum group B*, *Cladosporium fulvum group C*, *Cladosporium fulvum group D*, *Cladosporium fulvum group E*, Tobacco mosaic virus strain 0, Tobacco mosaic virus strain 1, Tobacco mosaic virus strain 2 и Tobacco mosaic virus strain 1-2.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2006 г.

Средната маса на един плод е 111 г, със слабо наребрена до гладка повърхност.

Плодовете са твърди, без кухини, без напукване, с нежна до средно груба кожа, водниста консистенция и много добър вкус. Дебелината на перикарпа е 6.8 – 8 мм.

Хибридът превъзхожда стандартите Бела и УЦ 82 А по общ и стандартен добив. Стандартния добив е 7.3 – 11.0 т/дка, при 6.2 – 9.3 т/дка за стандарта Бела и 7.1 – 9.3 т/дка за стандарта УЦ 82 А.

Сухото вещество е 5.19 %, при 5.56 % за Бела и 5.89 % за стандарта УЦ 82 А. Захарите са 2.29 %, при 2.7 % за Бела и 2.55 % УЦ 82 А, а киселините 0.37 %, 0.53 % за Бела и 0.40 % за УЦ 82 А.

ГРАДИНСКИ ФАСУЛ *Phaseolus vulgaris* L.

Gina

ПРОИЗХОД: Сорът е заявен от May Seed Co. Ltd, Турция.

ОПИСАНИЕ: Растението е средно високо, неувивно, пешак. Листа е със средна набръчканост. Боба е средно дълъг и широк, с елипсоидна до яйцевидна форма в напречен пререз. Повърхността е гладка, спаружване липсва или е много слабо, лико няма. Формата на семето в надлъжен разрез е бърбековидна, а в напречен широко елипсоидна. Цъфтежът настъпва средно рано.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сорът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2005 – 2006 г.

Бобовете са разположени в средния и горен пояс. В технологична зрялост са зелени със слабо до средно изпъкнали семенни гнезда.

По общ и стандартен добив хибрида превишава стандарта Чер Старозагорски. Стандартния добив средно за периода на изпитване е 1135.72 – 1676 кг/дка, при 892.86 – 1056 кг/дка за Чер Старозагорски, а общия добив е 1207 – 1709.14 кг/дка, при 964.36 – 1119.86 кг/дка за стандарта.

Съдържанието на целулоза е 0.8 – 0.88 %, при 0.98 – 1.07 % за стандарта. По съдържание на сухо вещество отстъпва от стандарта – 8.74 – 8.90 %, при 8.78 – 9.09 % за Чер Старозагорски, а редукивните захари са 2.84 – 2.88 %, при 2.32 – 2.37 % за стандарта.

ГРАДИНСКИ ГРАХ *Pisum sativum* L.

Bolero

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от May Seed Co. Ltd, Турция.

ОПИСАНИЕ: Растението ниско до средно високо. Листната маса е средно зелено оцветена. Листенцата са средно големи. Зърното е с цилиндрична форма, а скорбелните зърна - сложни. Цъфтежът настъпва средно рано до късно. Боба е средно дълъг до дълъг, средно зелено оцветен. Семенните зародиши са среден брой.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2005 – 2006 г.

Растенията са добре облистени, със слабо развити мустаци, което определя склонността им към полягане.

Първия боб се залага на между 9 – 12 възел. На плодната дръжка има 2 – 3 боба изпълнени с 8 зелени средно едри до едри зърна. Преобладаващите фракции са 8 – 9 мм и 9 – 10 мм.

Сортът е със сравнително добър рандеман.

През периода на изпитване сорта превъзхожда стандарта Пловдивска перла по стандартен добив - 584.5 – 742.91 кг/дка, при 471.25 – 671.57 кг/дка за стандартния сорт.

Сухото вещество е 20.14 – 21.98 %, при 20.18 – 23.16 % за стандарта, захарите са 2.98 – 6.24 %, при 4.92 – 5.98 % за Пловдивска перла, а скорбялата – 2.48 – 4.14 %, при 2.21 – 4.42 % за стандарта.

СПАНАК *Spinacia oleracea* L.

Meridien

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от May Seed Co. Ltd, Турция.

ОПИСАНИЕ: Котиледона е със средна дължина. Листната петура е светло до средно зелена, изправена, с триъгълна форма. Листната дръжка е изправена и средно дълга. Началото на стрелкуването е средно рано.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2005 – 2006 г.

Листната розетка е полурехава до компактна, с 20 – 25 см диаметър.

Хибридът е подходящ за есенно отглеждане.

Стандартният добив е 1305 – 1590 кг/дка, при 1050 – 1451 кг/дка за стандарта Матадор 15/29.